

Telegraful Roman

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pe un an 24 coroane.

Pe șase luni 12 cor. — Pe trei luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze
Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Un șir cu litere mărante pentru înaltă oră 30 fl.,
pentru a doua- și a treia oră câte 20 fl.
Pentru inserate mai mari după învoială.

Pe altă treaptă

Vaza profeimii trebuie întărită prin aplicarea unor măsuri în sânul și față de această tagmă, înainte de a ajunge să ni-o pretindă mulțimea în formă neplăcută.

Dela preoți, și cu ei, are să se înceapă regenerarea spirituală și morală a maselor. În acest scop se cere muncă și răbdare. De aceea profeima noastră va fi silită să înțeleagă, că unele din vechile practice au să fie părăsite. Vor trebui căutate mijloace de a selecționa indivizii, cari vreau să se dedice profeimii, va trebui să părăsim «datul cu pravila», și să introducem examenele profeștii, menite să împotzeze și să țina trează comora spirituală dobândită odată.

Nu vrem să invinim, nici să dojenim; ci vrem să studiam, și să ne dăm părerea.

E în deosebire cunoscut, că o mare parte din intelectuali și stăpânii de idea proconcepută: «Preoții de pe sate primesc, cu vremea, obiceiuri strănești». De unde apoi concluzia: «Ia, un biet de popă!»

Pe care dintre oamenii cu bun simț și dintre preoții cu conștiință, nu-l supără oare asemenea caracterizări?

Cine nu știe, că acest desinteres stănjănitare multe fapte vrednice ale bisericii, și că indiferentismul se lățește ca o epidemie asupra maselor credincioșilor. Și vai, câtă muncă așteaptă îndeplinire dela preot!

Să studiam cauzele care au adus cu sine o încheiere cu efect atât de păgubitor, și să le înlocuim cu cau-

zele unor acțiuni de paralizare deoparte, de progres de alta.

Idealul marelui arhieru Șaguna eră o profeime la nivel, înarmată cu tot ce ne cere viața de păstor sufleteș și chemarea ei. Neajunsurile vremii și lipsa de preoți i-a schimbat dorința în nădejde, și i-a făcut să pregătească și să hirotonesească indivizi cu pregătire necompletă. Duhul și asprimea Arhierului însă, aproape din fiecare preot a făcut un om al datoriei, om care se trudea pentru a întări biserica și credincioșii. N'aveau preoții de pe atunci pregătire înaltă, dar aveau inimă mare.

Selecționarea a rămas pe mai târziu, — și nici azi n'a ajuns faptă. Tînărul, care de mic, din casa părintească, este în opoziție de sentimente cu profeia, când ajunge la bacalaureat își schimbă părerea. Nu-i reușește examenul se duce la teologie. Altul, mai slab pregătit, se mângăie, că el poate trăi și cu profeia. Elevii buni sânt raritate; ei merg la teologie de obicei, fiindcă n'au mijloace să se susțină la universitate.

În școlile secundare religia nu este obiectul de învățământ care ar trebui să fie; pentru că deoparte metoda, de alta parte persoanele, care o predau, poartă oare care vină. La aceasta se adaugă vârsta elevilor ajunși la stadiul numit al criticismului, când se răboiesc cu tot ce e supranatural și cu ce nu înțelege.

În seminar acești elevi se lovesc de două lucruri: *disciplina și teoria idealismului* creștinesc. Față de cea dintâi în general se supun, dar din conștiință; pe cea de-a doua o confruntază cu viața practică. Multele înclinări, aproape anarhice, ale

unor indivizi din cler, fac zădărnica formarea conștiinții de propovăduitor și de om care trebuie să suferi. Profesorii se sdrobesc să-i lumineze; elevii știu ale lor. Despre superiori își formează și duc cu ei idei false; despre studii au păreri stranii; că n'au nici un rost pentru viața practică.

Vor pași în viața ca preoți. Care-i scopul vieții lor, când profeia nu li-a putut da țântă?

Preocupăți spiritualu nu, proovedire creștinescă și mai puțin. Ca să fie în mijlocul poporului, cercetează cărciuma, joacă cărți, iau parte la multe fără a se întreba: Se cade oare?

E slab remunerat, și venetele fixe scad mereu, dar — retribuția crește, dacă știi exploata credința și credulitatea poporului. Oamenii tineri, din «generația nouă», distingi, *dau cu pravila*, scoțând venite neașteptate din această practică. Alții fac *parasute* pentru via, și slujbe pe care biserica nu le admite. Altul nu-și dă seamă, că felul de a se prezenta în lume aparține demnității lui de om, și în primul rând demnității oficiului, pe care îl reprezintă.

Cunoștințele teoretice dispar cu vremea: din ele demultorii nu s'a putut încheia o singură predică adevărată.

Iată câteva cauze, care în multe cazuri provoacă părăgînirea. Bine că nu sânt prea mulți preoți așa; dar sânt destui, încât să nu ne mirăm, că judecata lumii cade asupra futurora.

Ca mijloace de sanare ar fi potrivit să primim: educarea religioasă temeinică a tinerimii din școlile secundare de băieți și de fete; oarecare inovație spirituală în seminar; oon-

trolul mai strict și mai des asupra profeimii, și introducerea examenului profeștii.

Tinerimilor din școlile medii să li se deschidă ochii asupra lumii în așa fel, încât să simtă imensul necunoscut din jurul lor. Studiile să fie aduse în legătură cu religia.

În seminar profesorii, fără excepție, să fie hirotoniți. Spiritul dominant să fie sever, nu pentru a formă legălită, ci scopul să fie: *formarea conștiinții datoriei de a munci spre binele altuia*, și dobândirea de cunoștințe teoretice.

Să luăm un exemplu. Cum va putea cineva spovedi teinic, și cum legea noastră cere, când însuș preotul nu-e în clar cu ea și cu canoanele bisericii sale?

Purtarea preotului să fie controlată des în toate manifestările vieții. Mercantilismul să fie oprit, și oprită țârgălaia cu slujbele. Negotul nu e compatibil cu propovăduirea.

Pentru împotzătarea cunoștințelor teologice, din timp în timp fiecare preot, în fața unei comisii sau conferențe profeștii, să fie supus unui examen din studii teologice, sau să desvolte o temă oarecare din specialitatea sa.

Asifeli s'ar putea crea preoți activi, urmași demni ai Apostolilor. Dar, pentru aceasta se cere să dăm profeimii libertate materială, să fie salarizată omește.

Așa sperăm, că preotul nu se va «rustifica», ci i se va crea multă dorită viață, pe urma căreia va pași apoi și munca de propovăduire, — pentru că la noi este de propovăduire.

FOIȘOARA

Suferințe

— Povestire după M. Jókai —

(Fine.)

Eram răzbutin. Când m'am întors dela Îngropăciune, simțeam un mare gol în suflet, — dar nici o greutate. Am fost nelindurat, îmi ziceam, dar am fost drept. A meritat aceasta. N'am urât-o, dar puteam s'o uit. Să nu mă gândesc la ea. Nici un omor nu a putut fi, care să aducă după el mai puțin remușcare ca aceasta.

Vecina mea, contesa, primise și ea înștiințarea cu întârziere, așa după cum dispusesem pentru toți cunoștinții. Nu m'am mirat, totuși, când am văzut-o sosind, căci era cea mai bună prietenă a răposatei. Ținea poște, cel puțin, și pună un mănușchi de flori pe mormântul ei.

Când a început să-mi vorbească, n'am putut să-mi dau seama, era compătimită, iumirea, sau ce alt sentiment, care o făcea să apară atât de leșită din fire. Vorbele ei îngâmate aveau aerul de a voi să-mi aducă o consolare... Consolare îmi trebuia mie? Aproape am bruscat-o, — când deodată îmi luă mâna și șoptind îmi spuse, că era nevoită să-mi încredințeze un secret, încrezătoare în cavalerismul meu că

nu o voi trăda... Dăduse adică în păstrare răposatei mele soții un pachet de scrisori, pe care nu le putea ținea acasă la ea, din cauza continutului lor compromițător. Și-mi cerea să i le restituți acum.

Deodată paré că tot sângele îmi îngheță în vine.

— Un pachet de scrisori? bălbăi...

Un pachet legat cu...

— Legat cu o dantelă albă. Trebuie să se găsească într-un sertar dela masa de scris a sărmanei mele prietene... Cine ar fi crezut?...

— Și aceste scrisori?...

Funeea, ca și jignita de întrebarea mea, îmi răspunde: — Domnul meu, soția d tale a fost mai mărinimoasă decât d-ta, și nu m'a întrebât niciodată ce conțineau. Ea a primit să le păstreze, și s'a mulțumit cu atâtă, că i-am spus că conțineau secrete ce nu trebuie să cadă sub ochii nimănui, nici ai d-tale... Am avut atâtă încredere într'înșea, încât sânt sigură că n'a avut curiozitatea să desfacă măcar pachetul. Ei trebuie să fie neatins în masa ei de scris...

— Un pachet... un pachet legat cu dantelă zici... îngânai eu ca vedem de altă lume; — să-l cauț, — să cadem...

M'am dus drept la sertarul în care îl știam.

— Acesta e? — întrebai întinzându-l cu o mână de paraliitic.

— Da, da... Nu mai e legat cum a fost, și lucrul mă miră, căci despre nevasta d-tale sânt sigură, că n'a căutat să vadă ce era într'înșul...

Privirea ei bănuitoare mă ardea. Am îngânat câteva vorbe: — Poate că, din întâmplare, s'a desfacut...

Fără să mă lungesc explicațiile, i-am dat pachetul, am lăsat-o acolo, și am alergat, afară, departe, pe câmp, după aer... Pare-că nu-mai găseam niciri, mă înăbușam, înnebuneam, — mă fărâmițeam, ca un obiect isbit dintr'odată de o lovitură nimicitoare...

Nu era vorba în acele scrisori despre mine. Bărbatul vecinei mele, îl știam, era într'adevăr un om nevrednic; — dacă aș fi fost în locul lui, și aș fi meritat ca și nevasta mea să fie ca aceasta... O! Nevasta mea, slăntă, nevinoată, — fiindă învigerată ce și atunci ea privit cu iubire la mine, când eu o asasinam...

Ce-a mai fost după aceea... nu pot să-mi mai aduc bine aminte. Știu atâtă, că dela o vreme a început să-mi doară în grozitor mână. Și era în locul acela, unde căzuse picătura de sânge... Și mă durea, și mă chinuia...

De unde venea durerea aceea? Poți să știi acum.

M'am coborât în criptă, și am stat acolo, nu știu cât, lângă scriul nevastă

mele. Atât de nebun nu eram încă, să caut s'o deștep din morți, — dar atâtă ca să-i vorbesc, da. Îmi închipuiam că poate să mă audă. — «Așa cum am adevărât măi iubit, — îi ziceam, — așa cum am măi iubit și acum după moarte, îndur-te spre mine și răsună-ți în viața mea aceasta. Nu lăsa pedeapsa mea pentru lumina cealaltă. Fă-mă să sufăr, chiniiște-mă, ucide-mă... Nu aștepta cu răsunare-ta până dincolo de mormânt...»

Și atunci, am căzut poște în somn sau a fost aveu. Scriul s'a desfacut încet și ea s'a ridicat, tot atât de blândă și senină ca în viață. Și și-a plecat capul palid peste mâna mea; și de pe buzele ei a picurat iarăș o picătură de sânge... Așa am văzut-o ca în clipa din urmă. Și iarăș pe urmă n'am mai văzut-o.

Locul însă, unde a căzut picătura de sânge, nu s'a mai vindecat. Aceasta i-a fost răsunare, aceea pe care eu însumi i-am cerut-o, am împlorat-o.

Atâtă am suferit! O știi, căci m'ai văzut. Am căutat ușurare, sub cuțitul de chirurg, — în zadar! — Nu era nimica acolo pe mână, — dar mă ardea, mă ardea, cu puterea unei otrave fără leac...

Nu m'am plâns altuia, — nici nu m'ar fi crezut nimeni. Am căutat ușurare sub cuțit, — desi știam că n'avea să fie decât prea trecătoare. Însă acumă are să vină.

În audiență. Sâmbătă după amiază s'a prezentat în audiență la Maiestatea Sa în Baden prin ministrul Wekerle.

A raportat domnitorului despre chestiunea reformei electorale și despre afaceri ungare în legătură cu tratativele dela București.

Din cercuri bine informate se vestește, că premierul ungar va cere împeternicirea suveranului pentru *disolvarea* camerei.

Din Austria. Se anunță dela Viena: La votarea asupra provizionului de buget, camera deputaților a primit cu 240 contra 121 voturi paragraful care conține autorizarea generală pentru cheltuieli și venituri. Au votat contra: boemi, slavii de sud și social democrații poloni.

Paragraf 2, despre cheltuielile războiului, s'a primit cu 203 contra 161 voturi. Pe lângă cei numiți mai sus, au votat contra și deputații germani social-democrați.

Paragraf 3, cu raport la credința de șase miliarde al războiului, la votare nominală s'a primit cu 202 contra 165 voturi.

Provizorul de buget s'a primit, după aceasta, și în treia lectură.

În considerare că polonii s'au reținut dela votare, proiectele ministrului *Seldler* au obținut majoritate. Astfel Austria a scăpat de starea de *ex-lex* și de necesitatea de a fi guvernată cu paragraful 14.

O nouă declarație a lordului Lansdowne. Fostul ministru de externe al Marii Britanii, șeful camerei lordilor, a publicat un nou articol de pace în *Daily Telegraph*, unde se ocupă cu ultimul discurs politic rostit de cancelarul german *Hertling*.

Marele bărbat de stat englez, lordul Lansdowne, este și acum de părere, că învoalva se poate face astăzi între statele beligerante, și pentru aceasta nu se cere decât o sigură condiție: *înțințirea pașilor dusmane în jurul mesei verzi*. Aceasta s'ar putea în deosebi după discursul cancelarului *Hertling*. Prin atingerea nemiloctă, prin sfârșire și discuție, chestiunea păcii generale nu poate decât să câștige.

Se pare că lordul Lansdowne acum nu stă izolat cu vederile sale în opinia publică engleză.

Pace cu Rusia

Sfârșitul ostilităților. — La Moscova. — Alt guvern.

Comanda supremă germană a comunicat oficial statului major dela Petrograd, că ostilitățile s'au încheiat.

Comitetul central executiv al sovietelor din Petrograd a aprobat cu mare majoritate tratatul de pace, pe lângă toate condițiile grele ce conține.

Sovietele au încredințat comitetul să călătorească la congresul de astăzi, 12 Martie,

Peste un ceas am să mor. Și singura mea mângâiere este gândul, că după ce ea și-a răsunat curtea în viața aceasta, în cealaltă are să mă lerte.

Pentru ușurările ce mi-ai dat, îți mulțumesc. Dumnezeu să te aibă în paza și în ocrotirea lui! —

Peste câteva zile, doctorul cîi în ziare, că unul din cei mai bogăți moșieri din vecinătate, — era clientul lui misterios, — își pusesse capăt zilelor prin împușcare. Unul zicea, că s'a sinucis de inimă rea după moartea nevastăii sale tinere și iubite, — alții că o boală incurabilă l-a împins pe acest povărnîș. Medicul care ar fi putut să dea adevărata explicație, a preferat să păstreze acest episod pentru memoriile sale, din care l-am transcris și noi aici.

Bro domo

De Vasile Stoianca

Acuma stau pe gânduri
Și înima mă doare,
Iar sufletu-mi suspină,
Suspina nenețat,
E grea povara venită,
Ce umerii-mi apasă, —

În Moscova și să voteze pentru ratificarea tratatului de pace dela Brest-Litovsk.

Știri din capitala rusească vestesc, că se produce zilnic asupra conflictelor între Lenin și ceilalți frunțași maximaliști. Guvernul actual rusesc se află cu totul pe calea descompunerii. Viitorul guvern al Rusiei se crede că are să se formeze sub conducerea fostului ministru *Kişin*.

Tratativele cu România

— Ședințele. — Reprezentanții. — Basarabia. —

Ședințele conferenței de pace nu se mai țin la Bufești, ci în castelul regelui *Catoceni*, lângă București. S'au format patru comitete: unul militar, al doilea politic, al treilea pentru chestiuni de drept, al patrulea pentru afaceri comerciale și economice.

La încheierea preliminarilor de pace dela Bufești au fost reprezentate:

Austria-Ungaria prin ministrul de externe contele *Czerzyn* și generalul *Hralniov*.

Germania prin secretarul de stat *Kühlmann* și generalul *Hilz*.

Turcia prin marele vizir *Talaat pașa* și generalul *Izzet pașa*.

Bulgaria prin ministrul de finanțe *Tonev* și generalul *Tanitolov*.

România prin ministrul de justiție *C. Argetoianu* și generalul *Lupescu*.

Delegații români mai sânt: ministrul *Papiniu* și directorul dela ministerul de externe *Burghile*.

Ziarul *Bukarester Tagblatt* scrie un articol despre soarta Basarabiei și a familiilor regale române, și zice că guvernul rusesc n'a recunoscut încă nastărea Basarabiei, care aparține prin urmare Rusiei. Puterile centrale astfel n'au putut să asigure România provincia aceasta, de oarece aceasta face parte dintr-un stat rusesc. Soartea dinastiei este o afacere care privește numai pe România: Puterile centrale nu urmează exemplul dat de înțelegerile de pace în chestiunile interne ale beligeranților. După război, România va putea însă să tragă la răspundere pe vinovați.

Din izvor autorizat zărele vieneze primesc următoarele *lanțuriri* asupra condițiilor din pace preliminară cu România:

Înnoieria *Dobrogei* până la Dunăre, în mânele celor patru puteri aliate, — iar nu în ale Bulgariei, — s'a făcut pentru a ușura României această hotărâre. Acest punct privește Austro-Ungaria numai în mod indirect.

Asigurarea unui drum comercial Românii, stăt pe uscat dela *Cernavoda* la *Constanța*, cât și pe mare, dela *Constanța* peste *Marea Neagră*, dă României posibilitatea de a se reculege în marea pacifică, și dovedește că puterile centrale nu urmăresc o înăbușire economică a României.

Rectificarea de granițe dela hotarul adrelenesc, care are de scop apărarea Porților de fier și minele de cărbuni din *Petroșeni*, precum și împiedicarea unei repetări a atacului prin surprindere — nu urmează.

*Dar voi parla o, dacă
Mi-e dată de purtat.*

Cu nu voi mai fi mână,

Eu am fost de ani de zile,

Isvor drag de lumină,

Liman și adăpost.

Eu nu voi mai fi mână:

Sfătuitor cumințe,

Și atât dulce color

Carui cercii mi-au fost.

Eu n'am plâns niciodată.

Dar mână știu c'oai plângu.

Eu n'am plâns niciodată,

Nici măcar în exit;

Dar mână, amar mie,

Tot lacrimă de sânge

Varsa-voi sărătându-mă

Pe cel mai drag copil.

Și îmi voi lua adio

Ca voce tremurată...

Voi încerca să-i mângâi,

Că s'or scîmbia pe rând

Năcăzurile toate

În bucurii eterne,

Căci mântuire vine,

Când nu-ți trece prin gând.

va intra în nici un caz adănc în teritoriul român, și nu are un caracter anexiionist.

Cereri economice se referă în deosebi la importul pe petrol și de produse. Evacuarea ținutului austro-ungar, ocupat încă de trupe române, se referă la colțul celor trei țări, în Bucovina.

Reforma electorală

— Ședințele comisiunii —

În 5 l. c. s'a intrat în ședință comisiunea aleasă pentru examinarea proiectului de lege electorală.

Înainte de a intra în ordinea de zi, s'au luat cuvîntul deputatul *Geza Polányi*. Vorburilor își exprimă îngrădurile asupra sorții proiectului, deoarece după părerea sa se ivesc semne, prin care s'ar încerca a se înfrîna cu forța asupra manifestării libere a opiniilor din comisiune.

Răspunde ministrul prezident *Wekerle*, că guvernul dă garanție deplină cu privire la libertatea sfătuirilor, care nu vor fi expuse la nici un fel de înfrîmări. Modificările în proiectul de lege nu sânt cu de-săvîșire excluse; guvernul însă nu dorește să renunțe la principiile fundamentale în cu raport la întințirea dreptului electoral, nici cu raport la curățenia alegelor.

Contele *Ștefan Tisza* accentuează, că membrii comisiunii își vor împlini datoria în orice împrejurări.

Urmându-se discută asupra proiectului, deputatul *Roland Hegedus* (din partidul muncii) cere, ca îndată după terminarea dezbaterilor despre proiect, să se gata să primărească univarsalul.

Armel *Huszár* (din partidul constituțional 48-ist) susține, că parlamentarismul ungar bolnav se poate vindeca numai prin lărgirea dreptului de alegere. Proiașire socială, fără parlamentul popularului, este cu neputință. Am cerut dela popor maximalul jefilor; și nu ne refuzăm minimalul drepturilor. În stat poliglot nu se poate lega dreptul electoral de condiția scrisului cîntit în limba maghiară, căci aceasta ar da naștere luptei de rasă și ar avea efect foarte păgubitor și în raporturile noastre de po-

litică externă. Șapoi nu trebuie să uităm, că majoritatea covârșitoare a cetățenilor noștri nemaghiari s'a dovedit fidel la marele război. Generația eroică de astăzi, care a jefuit sacrificii ne mai pomenite, merită să fie arătată în deosebi.

Ioan *Sándor* (din partidul muncii) anoră expunerile făcute de contele *Ștefan Bethlen* în interesul ungarilor ardeleni

Ședința următoare s'a ținut în 6 l. c. Primul orator, *Andrei Róth*, care se preocupă de viitorul Ardealului, Cile, că interesele maghiarilor de aici se pot promova și prin lărgirea dreptului de vot. Conform principiului egalității îndreptății, trebuie să fie înzeștrați și românii ardeleni cu același drept de vot.

După deplutul *Desbordes*, care vorbește de chestiune personală, urmează la cuvînt Ioan *Telesky* (din partidul muncii) care desvoaltă amanunții punctul de vedere al partidului său, și cere să se primească schimbările propuse la acest proiect din partea aderenților acestui partid; primul principiu de drept la vot să fie terminarea celor șase clase (nu patru) primare; unele strășeri să se facă la muncitorii agricoli și la soldați.

Ședința din 7 Martie a avut un singur vorbitor, deputatul *Samul Bakonyi*, care într-o lungă cuvîntare de *patru* cesursi-a dovedit principial pentru obținerea dreptului de vot; cunoașterea limbii maghiare în scriere și citire. Apărare națională însă nu se poate și nu-i lertat să se facă pe calea nedreptății. Nu să uităm, zice *Bakonyi*, că întreg mersul învățămîntului de până acum în școlile populare nu se-a apropiat în măsură însemnată țării atîngerea acestei idei. Împotriva eventualei primedii din partea naționalităților, vorbitorul cere alt fel de mijloace: împărțirea dreptului electorală să se facă din punct de vedere cultural; să se stabilească administrația fără partizanisme organizate amare națională, care cerurile sale de întregire să primească o nouă împărțire.

Ședința, deschisă la 10 ore, se termină la 2 și jumătate după amez.

Cea mai de aproape ședință este anunțată pe astăzi, Marti.

Mersul războiului

Telegrame oficiale dela biroul de presă al ministrului președinte

Raportul statului nostru major:

Budapeta, 8 Martie. (Of.) Nic o întâmplare de raportat.

Budapeta, 9 Martie, (Of.) Lângă Balta, în Ucraina, trupele trimise întru apărarea liniei ferate Covel — Odesa au împărsărit câteva bande țari.

Pe frontul *Italian*, în unele locuri, activitate mai vie de tunuri.

Budapeta, 10 Martie, (Of.) Nic o întâmplare deosebită.

Șeful statului major.

Raportul statului major german:

Berlin, 8 Martie. (Marele cartier general). Frontul vestic: Grupul de armate al principelui de coroană *Rupprecht*; Cu ocazia executării unei reconșterii reușite, la răzbit de Mercken am trimis 20 de batalion și la nordul de *Fasliburg* 23 de englezi. Pe unele sectoare s'a redeștestat seara lupta artistică și de aruncătoare de mine.

Grupul de armate al principelui moștenitor german: După respingerea detașamentelor de alate la nord de *Malville* și la sud de *Berry* în Baz, am adus numeroși prizonieri francezi. În ocaz activitatea războinică s'a mărginit la faza de poziții, înțetii din când în când pe țărîm vestic al Meusei.

Dela sinoadele protopresbiterale

Protopopiatul Turda

Sinodul protopresbiterial al tractului Turda în 9 Februarie a. c. s'a ținut ședința ordinară, care a fost o adevărată creație sufletească pentru reprezentanții parohiilor modeste din acest colț de țară.

Reprezențați, — conștii de chemarea lor în viața constituțională a bisericii noastre, înzeștrați cu credință puternică doțaiți cu sentimentele cele mai curate față de tot ce e bun, folositor și drept, căștigat în biserică bogate în sărăcie, dar

Grupul de armate al principelui *Albrecht de Württemberg*: Pe frontul din *Lorena*, între *Selle* și *Plaine*, artileria franceză a desfășurat vie activitate.

Pe celelalte fronturi nici o nouitate.

Berlin, 9 Martie. (Marele cartier general). Frontul vestic: Grupul de armate al principelui de coroană *Rupprecht*; La ost de *Merken*, lângă pădurea *Houthouster*, sors nordvest de *Glsheluf* și pe țărîm nordic al râului *Lys* s'a pornit de amândouă părțile o vie activitate de reconșterea care a fost împredunată cu lupte violente de infanteria. Am făcut numeroși prizonieri. Pe multe locuri s'a redeștestat focul de tunuri, care spre seară s'a înțetii cu doșoare pe frontul din *Flandra* și la nord de *Scarpe*.

La grupurile de armate ale principelui moștenitor german și ale principelui *Albrecht de Württemberg* activitatea războinică s'a manifestat numai în puține locuri.

Ca răspălat pentru bombardarea din 19 și 20 Februarie a orașelor deschise *Trier*, *Mannheim* și *Pirmaseus*, aviatorii noștri în noaptea din 8 spre 9 Martie au aruncat de nou bombe asupra *Parisului*. Am avut mare efect.

Frontul *Răsăritan*: La nord și sud de *Binzlva*, dela lungul cîi ferate *Smerinca* — Odesa, lupte cu bande. Bandle le-am împărsărit.

Pe celelalte fronturi nu-s noutăți.

Ludendorff.

și mai bogate în credința mostenită dela strămoși, s'au înfășăț întru-nunță în calici odăși. Se prevede o zi frumoasă în calendarul ședințelor noastre.

După serviciul divin, împreună cu înnoicarea *Duhului Sânt*, săvârșit de părințele protopop *Iovan Maresan*, care prin o cuvîntare potrivită, apelând la conșterea în biserici a membrilor, s'a deschis ședința cu un program din cele mai bogate.

Censurarea actelor s'a făcut în comisie, și apoi s'au verificat membrii noi ai sinodului protopresbiteral pe noul period de 3 ani. Tractul nostru nu este mult dintre tractele cu bună stare materiale. E tract

„NOIANA“

institut de credit și economii, soc. pe acții în Noul-român (Oláh-ujfalu).

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «NOIANA», societate pe acții, se invită conform §§-lor 15 și 16 ai statutelor la

a XI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Noul-român (Oláh-ujfalu) în localul institutului la 28 Martie st. n. 1918, la 9 ore a. m.

Obiectele:

1. Constituirea adunării generale.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere și aprobarea bilanțului pe anul 1917.
3. Distribuția profitului curat și darea absoluturalui direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
4. Alegerea membrilor în direcțiune.
5. Alegerea unui membru în comitetul de supraveghiere.

NB. Domnii acționari, cari doresc a lua parte la această adunare cu vot decisiv, au să depună acțiunile, eventual documentele de plenipotență, la cassa institutului nostru, cu cel puțin o zi înainte de adunare (§-ul 17 din statute).

Direcțiunea.

1-1 (48)

Contul Bilanț la 31 Decembrie 1917.

Activa—Vagyon.	Mérlég számla 1917. évi december hó 31-én.	Passiva—Teher	
Cassa în număr — Pénztári készlet	3,775.11	Capital social — Részvénytőke	42,000.—
Escot de cambii — Bank váltók	47,023.—	Fond de rezervă — Tartalék alap	14,200.—
Imprumuturi hipotecare — Jelzálogos kölcsönök	4,840.—	Fond pentru scopuri de binefaceri — Jótékonycéli alap	245.57
Cont curenți — Folyó számla	3,829.91	Depuneri spre fructificare — Betétek	83,548.22
Efecte — Értékpapírok	11,224.—	Pro divisi — Hitelezők	262.21
Mobiliar — Felzerelés	300.—	Dividende neridicată — Fel nem vett osztalékok	764.—
Depuneri proprii — Saját betétek	70,062.01	Interese translație — Átmeneti kamatok	251.90
Interese restante — Hátralékos kamatok	2,849.30	Dare restanță la depuneri — Hátralékos tőkematadó	353.63
		Profit transpas — Áthozott nyereség	532.38
		Profit curat — Tiszta nyereség	1,778.82
			2,311.20
	143,936.33		143,936.33

Contul Profit și Perdere.

Debit—Kiadások.	Nyereség-és Veszteség számla.	Venite—Bevételek.	
Interese după depuneri — Betéti kamatok	3,536.34	Profit transpas — Áthozott nyereség	532.38
Contribuțiune și arunc — Adó és pótdó	2,114.65	Interese de cambii — Kamatok váltók után	6,319.70
10% dare de interese — 10% tőkematadó	353.63	Interese dela imprumuturi hipotecare — Jelzálogos kölcsönök után	436.—
Salare — Fizetések	1,200.—	Interese dela cont curenți — Folyószámla után	106.05
Spese — Költségek	1,584.87	Interese dela efecte — Értékpapírok után	273.—
Porto — Postajdíj	27.—	Interese oela depuneri proprii — Saját betétek után	2,050.47
Competențe de timbru — Bélyeg illetékek	9.—	Provizioni — Jutalékok	1,683.75
Chirie — Házbér	100.—		
Maree de prezență — Jelenléti díjak	164.—		
Profit curat — Tiszta nyereség	2,311.20		
	11,401.35		11,401.35

Noul-român, la 31 Decembrie 1917. — Oláh-ujfalu, 1917. december 31-én.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAGZATÓSÁG:

Aurelian Negruțiu m. p., Lazar Cocoș m. p., Ioan Giurca m. p.
prezident — elnök.

Ioan T. Comșia m. p., Maximilian Budac m. p., Vasile Aron m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele institutului. — Alăturat felügyelő bizottság a jelen mérleg számlákat megvizsgálta és az intézet könyveivel teljes összhangzásban találta.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE: — A FELÜGYELO BIZOTTSÁG:

Ioșif Streza m. p., Maer Orenstein m. p., Ioan Vasiu m. p.

Mateiu C. Jiga m. p., revizor expert al «Solidaritătii» — a «Solidaritáta» szakértő revizora.

„VENEȚIANA“

institut de credit și economii, societate pe acții în Veneția-de-jos.

takaré- és hitelintézet részvénytársaság Alsóveniczen.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «VENEȚIANA», societate pe acții, se invită, conform §-ului 17 din statute, la a

XVI-a adunare generală ordinară,

care se va ține la 24 Martie 1918 la 1 oră p. m., în localul institutului.

Obiectele:

1. Alegerea unui notar și a doi membri verificatori.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere referitor la bilanțul anului de gestiune 1917 și darea absoluturalui.
3. Distribuția profitului curat realizat la finea anului 1917.
4. Alegerea a 5 membri în direcțiune pe 6 ani.
5. Alegerea unui membru în comitetul de supraveghiere pe 1 an.
6. Aprobarea bugetului pe 1918.
7. Propuneri.

1-1 (49)

Direcțiunea.

Contul Bilanț la 31 Decembrie 1917.

Activa—Vagyon.	Mérlég számla 1917. évi december hó 31-én.	Passiva—Teher.	
Cassa în număr — Pénztári készlet	11,525.86	Capital de acțiuni — Részvénytőke	40,000.—
Cambii conștate — Lezámmított váltók	90,116.—	Fond de rezervă — Tartalék alap	19,042.45
Cambii cu acoperire hipotecară — Jelzál. biztosított váltók	132,489.—	Fond cultural — Közművelődési alap	1,115.71
Imprumuturi cu obligațiuni — Kötvénykötések	7,362.—	Depuneri spre fructificare — Takarékbetétek	222,838.35
Efecte — Értékpapírok	8,112.—	Creditori — Hitelezők	4,014.67
Depuneri la bănci — Idegen intézeteknél elhelyezett tőke	125,040.42	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	532.—
Interese translație restante — Folyó évet illető be nem fojt kamat	6,288.—	Interese translație antic-pate — Átmeneti kamatok	620.—
	290,817.28	Profit curat — Tiszta nyereség	2,654.10
			290,817.28

Contul Profit și Perdere.

Debit—Tartozik.	Nyereség-és Veszteség számla.	Credit—Követel.	
Interese după depuneri spre fructificare — Takarékbetési kamatok	8,573.89	Interese — Kamatok: de escoti — váltók után	6,145.54
Spese — Költségek: chirie — házbér	250.—	de credite cambiale cu acoperire hipotecară — jelzálog, biztosított váltók után	2,924.24
salare — fizetések	2,000.—	de credite personale — kölvenyi kölcsönök után	1,082.—
spese de birou — irodai költségek	648.15	dupa depuneri la bănci — idegen intézeteknél elhelyezett tőkék után	5,993.02
porto — postabér	465	de efecte — értékpapírok után	375.—
Contribuțiune — Adó: dare direcți și arunc — egyene	1,9	Provizioni — jutalékok	16,519.80
10% dare după interesele de depuneri — 10% tőkematadó	853.70		348.68
Profit curat — Tiszta nyereség	2,654.10		
	16,808.48		16,808.48

Veneția-de-jos, la 31 Decembrie 1917. — Alsóveniczen, 1917. dec. 31-én.

Matei Matei m. p., director executiv — vezér igazgató.

George Faciu m. p., contabil — könyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAGZATÓSÁG:

George Mija m. p., Rosalim Mija m. p., George Halmagi m. p.

Nicolae Cornea m. p., cassar și membru în direcțiune.

Conturile prezente controlându-se cu registrele principale și auxiliare s'au aflat exacte. — Alăturat felügyelő bizottság a jelen számlákat megvizsgáltuk a fő-és mellékönyvekkel összehasonlítván azokat mindenben helyesnek találjuk.

Veneția-de-jos, la 24 Februarie 1918. — Alsóveniczen, 1918. február 24-én.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE: — A FELÜGYELO BIZOTTSÁG:

Zosim Oana m. p., George Șuteică m. p.

Nicolae Bătă m. p., George Ciocan m. p.